Ner 80. z Warszawy Roku 1795:
d. 10. Października: w Sobotę.

# KORRESPONDENT WARSZAWSKI y ZAGRANICZNY.

## ZALECENIE

*Kommissyom Porządkowym i Smotrytelom względem Furażu i Kontraktow.*

Buxhewden &c. Gdy pomimo naywiększą względność władzy naywyższey, w uwolnieniu Obywateli od koniecznego dostawienia Furażow dla kommend Rossyiskich w kraiu rządowi memu podległym konsystuiących, i pomimo Obwieszczenie moie na dniu 28. miesiąca Września roku bieżącego do wszystkich w ogólności Obywateli, iżby ci, nie sposobem musu, lecz z dobrey woli dogadzaiąc potrzebie furażow, w proporcyą możności i zbywaiącego od ich potrzeb produktu na furaż potrzebnego, takowy produkt Kommendantom Pułkow i Batalionow za kontraktami dobrowolnie zawierać się maiącemi, i za cenę z temiż umowioną, odprzedawali i dostawiali, wydane, codziennie nad spodziewanie moie odbieram od kommend doniesienia i zażalenia na tychże Obywateli, iż do takowych kontraktow przystępować niechcąc, staią się przyczyną, że częstokroć z nagłey potrzeby, woyskowi do samowładnego rzeczonych Furażow zaboru posiągaią się. Zapobiegaiąc przeto wyniknąć mogącym ztąd przykrościom i zażaleniom, a konieczney i nieodbitey opatrzenia woyskowych Furażem potrzebie dogadzaiąc, zalecam Kommissyom Porządkowym i Smotrytelom woiennym, iżby te niezwłocznie zniosłszy się z Kommendantami Pułkow i Batalionow w swey ziemi konsystuiących, i od nich o wielości potrzebnego furażu owsa, siana i słomy zawiadomiwszy, się z temi

Hhhh

Kommendantami o furaż, czas i sposób przystawienia onego do Pułkow i Batalionow umowiły się za cenę naywyższą, iako to: za owsa Czetwertn Złł: Pols: 27. gr: 10. Pols: a za Pud siana Złł: Pols: 1. gr: 18. zaś za słomy Pud, podług dobrowolney umowy kontrakty poczyniły, takowe kontrakty w Aktach publicznych oblatowały, na wielość skontraktowanego furażu Palety na dymy rolnicze, zachowuiąc sprawiedliwą proporcyą do Possessorow i Dziedzicow wszelakiey natury dobr wydały, i Obywatelow do dostawienia takowego furażu do Pułkow i Batalionow pod exekucyą zobowiązały. Niemniey zalecam tymże Kommissyom Porządkowym wraz z Smotrytelami woiennemi, ażeby przez wyznaczone od siebie osoby dopilnowały, iżby Obywatele w wadze i mierze krzywdzonemi nie byli, i kwity onymże niezwłocznie na dostawiony furaż wydawane zostały, po dostawieniu zaś skontraktowanego furażu, deklaruię, iż głowna Kommissya Prowiancka satysfakcyą stosownie do zawartych kontraktow niezawodnie uczyni. Dan w Warszawie dnia 7. 8ctobris 1795.

(M. P.) BUXHEWDEN mpr.

---

## *WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.*

### A N G L I A.

*Z Londynu d. 22. Września.* Wczora Admirał *Bridport* z 9cią okrętami woiennemi od Francuzkich nadbrzeżow powrócił do *Spithead.* Te okręta noszą armat 676. Z *Bridportem* Vice-Admirałowie *Cornvallis* i *Gardner* tudzież Kontra-Admirał *Seymour* tamże powrocili.

Admirał *Harvey* ma teraz Kommendę nad Angielską Flottą przy brzegach Francuzkich, która się z 12. liniowych okrętow oprócz fregat składa. Okręta liniowe *Thezeus* i *Robust*, każdy od 74. armat nabrawszy żywności, i innych potrzeb, w tych dniach powrócą do wielkiey floty.

Poczta Irlandzka smutną przyniosła wiadomość, że nowy bunt w *Cork* przez trzy dni bardzo niebeśpieczny trwał, z przyczyny, że wiele z woyskowych do tego należało rozruchu, wszakże wytoczone armaty spokoyność przywróciły.

Głowa exekwowanego *O'Connor* wbita na sztabę żelaza od 7. stop wysoką, wetkniętą została nad więzieniem publicznym dla postrachu innych głowney zdrady winowaycow.

*Crosfield*, ktòry z drugiemi nazwanemi *Haggins*, *Lemaitre* w spisek na zabicie Króla strzałą zatrutą uwikłany został, iako głowny zdrayca do *Tover* w areszcie iest przywieziony. Panowie także *Hill*, *Palmer*, i *Flint* tamże są transportowani.

Niewiasta dobrze ubrana weszła do pierwszych apartamentow Królewskich, co iey nie było bronno, lecz gdy się napierać gwałtem zaczęła, iżby do samego Króla puszczona była, z tym się oświadczaiąc, że chce bez przytomności innych mówić z Monarchą, wzięta iest w areszt, i iako maiąca obłąkany rozum, w domu szalonych zamknięta.

Na brzegach naszych przeciwko Francuzkim leżących, postawiono 30. wież latarniami oświeconych, z których mogą znaki być dane woysku dla rychłego kupienia się w przypadku wylądowania Francuzkich woysk na brzegi nasze.

Mocną tu niektórzy utrzymuią, że ustąpienie części wyspy S. Domingo od Hiszpanii Francuzom, wkrótce nas do woyny z Hiszpanią wprowadzi.

Irlandya od początku woyny przystawiła W. Brytanii 150,000. żołnierzy. A gdy wszelki bunt, i każde nieszczęście może przypisać się woynie, tedy tak w Dublinie, iako i w innych Miastach Irlandzkich mocno oto nalegaią, aby Króla nayusilniey prosić o nayprędsze z Francuzami zawarcie pokoiu.

Nayświeższe wiadomości z Filadelfii donoszą pod datą 8. Augusta, że Traktat między Pułnocną Ameryką i W. Brytanią, mimo przeciwnych przełożeń od 2ch trzecich części Senatu, i większey części Kupcow pochwalony, a od Prezydenta *Washington* ratyfikowany został.

Angielski Generał *Waughan* umarł w Zachodnich Indyach. Głoszą, iż od własnego Kucharza otruty. Parlament do dnia 29. Października odroczony.

## F R A N C Y A.

*Z Paryża d. 19. Września.* Do tychczas tu spokoyność zupełna. Ustawiczne donoszenia o przyięciu Konstytucyi od Depar-

tamentu i woyſk tak lądowych iako i morſkich, iedne po drugich ſą nadsyłane. Gdy takowych iednak wyliczanie ſzczegółow bardziey zaymuie karty piszących, niż nasyca zaoſtrzoną ciekawość; przeto nieszerząc się z takowym doniesieniem iako naprzykład, że Sekcya Vendome między 1565. wotuiącemi, 1493. miała za Konſtytucyą, że Sekcya du Nord z 1266. głosow złożona, 1260. wotami Konſtytucyą przyięła, a Sekcya de la Cité z głosow 1553. akceptowała głosami 1527. przeciwnych było 17. a Króla żądało 5. wszyscy zaś iednomyślnie Dekret 5. Fructidora (23. Auguſta) o 2ch 3cich iednomyślnie odrzucili; z takowym nieszerząc się więc powtarzaniem, rzecz dotąd cała na tym się kończy, że Paryż cały akceptował Konſtytucyą, a Dekret o 2ch 3cich odrzucił, oprócz Sekcyi Quinze Vingt, która nawet i Dekret ów przyięła. Zgromadzenia zaś inne pierwiaſtkowe niemal wszyſtkie, i woyſka tak w kraiu, iako w Belgium, Hollandyi, i za Renem będące, tudzież Garnizony i woiennych Flot woiownicy przyięli Konſtytucyą z niewielkiemi reſtrykcyami, co się zaś tycze Dekretu 2ch 3cich części, przyięły Departamentow prawie dwie trzecie części, inne odrzuciły. Zatrudnia się teraz Konwencya ułagodzeniem z tey okoliczności niektórych umysłow nie co poburzonych. Jakoż pierwszy krok przedsięwzięto; aby ſamą Konwencyą do tego przywieść, iżby

z większym zastanowieniem się odtąd i powagą Sessye swoie niż dotychczas odbywała. Tym końcem, nim Konwencya postanowiła Dekret stosuiący się do deliberacyi i Policyi ciała prawodawczego, zaszły pierwey następuiące rapporta.

Na Sessyi dnia 11. Września. „Liczba „protokołow (rzekł donosiciel) nadesłanych „z wyszczególnieniem przyięcia Konstytucyi „od różnych Zgromadzeń pierwiastkowych, „niedozwalą Deputacyi ocalenia, gdyby „wam cały rapport wszystkich okoliczno„ści przyniosła, iednak oznaymuie wam, acz „po części mimo wrzaski zawziętości i „zdrady. Usiłowała niedopiero złośliwa po„twarz rozrzucić owe to czarne chmury „na wszystkie prac waszych świątości. — „Ostatni to iest wybieg Royalizmu prawie „iuż konaiącego. Powiem w całey rozcią„głości wam prawdę, choćby ona kogo „nawet i zasmucić miała. Oto ze wszy„stkich od Sekcyi, Departametow, i woysk „nadesłanych doniesień wyraźnie się okazu„ie, że Francya chce Republikanizmu, a „brzydzi się Tyranią. Możemy na naywyż„szą Istność czuwaiącą nad wolnością Fran„cyi, na męztwo zwycięzkich woysk na„szych, na nikczemną pierzchliwość Ary„stokratow poprzysiąc, że takowy duch „obiął całe Państwo nasze. Wyidzie pe„wnie tryumfuiącą Rzplta z pośrzódka tylu „przeciwnych szkopułow.„

Takowe doniesienie częſtemi okłaſkami przerywane było, ktoremu podobne przy końcu Seſsyi dnia 13. znowu powtorzono.

„Mam obowiązek donieść wam (rzekł do-„nosiciel,) że ieden ożywia duch większą „liczbę Francuzkich Obywatelów. To ieſt: „zapewniamy was, iż nigdy Rzplta tyle „nie miała wsparcia, nigdy silnieyszych „Partyzantow i obrońcow ſwych nie liczyła, „iak dzisia. Miłość oyczyzny zapala wszy-„ſtkich, a wszędy prawie z okrzykami: „niech żyie Rzplta! przyimuią Konſtytucyą. „Te prawdy wprawdzie są gorzkie dla nie-„przyiacioł Konwencyi, wszakże ſkoro po-„cieszne są dla prawdziwych Rzpltey Sy-„now, możemy ſobie naylepiey o dalszym „naszym ſzczęściu tuszyć. Oto protokuły od „32. Departamentow doszłe przez te o-„ſtatnie dwa dni, zapewniaią o iednomyśl-„nym przyięciu Konſtytucyi, a wielka też „z tychże Departamentow liczba i Dekret „przyięła 2ch 3cich części.„

Jeśli to doniesienie wielką przynioſło w Konwencyi radość, nie równie Seſsya ważnieysza naſtąpiła dnia 15. Września, na ktorey Filip Delleville zawołał:

„Zyczenia Zgromadzeń pierwiaſtkowych „iednoſtayne tu ſkładam. Konſtytucya wszę-„dy ieſt przyięta. Nie ieſt ona iuż wa-„szym dziełem Prawodawcy! ale ludu Fran-„cuzkiego. Trzeba, iżbyście się zatrudnili „zwołaniem zgromadzeń pierwiaſtkowych. „Dopraszam się więc, aby Kommiſsya ie-

„denaſtu wszyſtkie przeyrzała wota tak za „Konſtytucyą, iak i przeciwne, a gdy przy„niesie wam z protokułow pokombinowa„ne całego ludu żądanie, dopiero zwołanie „pierwiaſtkowych zgromadzeń ogłosicie w „zamiarze korpusu Elektorow nowego Rzą„du. „

Ten proiekt odeſłany zoſtał do Kommissyi iedynaſtu. Tym czasem Konwencya uczyniła ważną redakcyą Dekretu, o ktorym wyżey namieniliśmy, tyczącego się porządku deliberacyi i Policyi Ciała prawodawczego. Poſtrzec można poprawę w tym Dekrecie wielu zdrożności, ktore się wkradły do Rządu trzech zgromadzeń przeszłego prawodawſtwa, iako to zamieszania, ktore bywały podczas Seſsyi, wielkie ſpory dopraszaiących ſię wielu razem o głos, rozdział zgromadzenia prawodawczego na dwie ſtrony prawą i lewą, na iednę partyą gory drugą rowniny, czyli bagna, a nakoniec owe zgrorszenia oklaſkow, lub ſzmeru, a czasem gwizdania doświadczane w świątnicy prawodawſtwa, tak właśnie, iakoby to było na teatrze.

Podług tego Dekretu naywyższa władza ludu nie będzie odtąd rozciągała się, aż do pochwał i dawania oklaſkow publicznie ſwoim Reprezentantom. Wszelki znak pochwały, lub nieukontentowania surowie ieſt zakazany tak ſamym Członkom każdey Rady, iako też Obywatelom przytomnym na deliberacyach. Arbitrowie siedzieć będą bez

kapeluszow, i ściśle zachowaią milczenie. Każdy Obywatel, któryby dał znak potwierdzaiący, albo przeciwny iakiemu postanowieniu, bez odwłoki zaraz z trybunu wyprowadzony zostanie &c.

Zamiar, dla ktòrego woyska nasze przebyły Ren do tego nayosobliwiey dążył, aby przyśpieszyć pokoy, tak z Rzeszą Niemiecką iako i Cesarzem, przymuszaiąc nawet strony uporczywe i mniey zważaiące na głos ludzkości, a krew bezwinnie wylewaiące, do tak zbawiennego celu, a od wszystkich mocno pożądanego.

Skoro Generał Kleber przy Düsseldorff przeszedł Ren, a Generał Jourdan przy Neuwied przebrał się, i gdy wspomnione miasta obięte zostały od Republikanow, zaraz otrzymali ciż Generałowie wyraźny rozkaz od Deputacyi ocalenia, aby niewstrzymuiąc biegu tak chwalebnie zaczętych zwycięztw, nowemi coraz przyozdobiali one laurami, a tak marsz swóy co raz głębiey posuwaiąc, aby Moguncyą i inne ważne mieysca Niemieckie oblegli, i do poddania się przymusili. Uznano bowiem za naylepsze lekarstwo takowy sposob naprzeciw chorobie wielkich etykiet i długich deliberacyi w tedy, gdy się krew potokami leie.

Wszyscy Generałowie Francuzcy otrzymali ordynans iść w tropy za uchodzącemi i wszędzie z naywiększą natarczywością attakować armie Austryackie, a Generał Pichegru z swoim oddziałem woyska rozcią-

gaiącego się od wyższego Renu do Huningen w sile naymniey 130,000. ludzi, ma czynności woienne fpolnie z Armią, ktora przy Düsseldorff i Neuwied Ren przebyła, złączoną mocą iak naysilniey popierać. Liczba woyfk przy Neuwied przez Ren przeprawionych wynosi naymniey 50,000. ludzi.

A zaś woyfk ogułem cała siła, która przeciwko Auftryi w wyższym Renie działa wynosi od 200,000. do 230,000. naybitnieyszych, dobrze we wszyftko opatrzonych i nayazardownieyszych Republikanow. Gdy żniwa iuż są zakończone, tedy woyfka w okolicach tey ftrony Renu wszędy znayduią żywność doftateczną niepotrzebuiąc, aby magazyny za niemi były prowadzone, gdyż Auftryakom dla śpieszney zewsząd reyterady, ani zabrać, ani zniszczyć czas i okoliczności dozwoliły.

Córka Ludwika XVI. nie wprzód ztąd odiedzie, póki nienadeydzie wiadomość, że nasi Deputowani i Pofłowie w Auftryackiey zoftaiący niewoli, aktualnie przybyli do Bazylei.

## NIEMCY.

*Z Berlina d. 26. Września.* Obchodzono tu imieniny wczoray Króla przez Sesfyą publiczną Akademii fztuk wyzwolonych.

Xże Oranii fyn ftarszy przeszłego Stadhudera Hollandyi od nieiakiego czasu tu ieft przytomny.

Xże także Kurlandyi i Saganu, przybył do fwych dobr nazwanych Fridechsfelde,

ztąd o milę 1. odległych, a nazaiutrz Xna z córkami i dworem całym do teyże Rezydencyi nadiachała.

Generał Rossyiski Hrabia Rassumowski, przeieżdżał tędy do Saxonii.

*Z Wiednia d. 5. Września.* Rada woienna posłała rozkaz do Kommendanta generalnego Czech, aby forteca *Theresienstadt* na 6. miesięcy w żywność opatrzona była.

*Z Wiednia d. 17. Września.* *Bailli Crussol* przybył tu z Werony; przyczyny iego poselstwa ieszcze nie wiemy, zapewne tymczasowo obeymie mieysce Xcia *Polignac*, który wkrótce odiedzie do Peterzburga z poruczonemi sobie interessami w Weronie.

Jak mówią, ledwie za 10. dni spodziewać się trzeba odpowiedzi od Rzadu Francuzkiego na wezwanie przez Dwór Duński, do negocyacyi pokoiu.

*Z Frankfurtu d. 22. Września.* Gdy Francuzi obieli iuż Manheim, rzecz iest barzo ciekawa iakie skutki tu nastąpią z takowych okoliczności. Ze wszech stron siła Francuzka coraz się daley posuwa, którey we wszystkich punktach iednostayny plan zmierza, nie wiadomo ieszcze do iakiego celu, chociaż powszechnie głoszą, że do przyśpieszenia pokoiu. Wszystkie korpusa woysk Cesarskich od Feldmarszałka *Clairfait* są ściągnięte za rzekę Men, a przez niespodziewane obięcie Manheimu, gdy i z tamtey strony znaczne woyska Francuzkie także pomykaią się, iuż przez takowy obrot ma być kommunikacya Clairfaitowi z Wurmserem i z Brisgawią tym samym przeciętą od woysk Francuzkich.

*Pichegru* i *Merlin de Thionville* przybyli (iak donoszą) do Manheimu. Ta Forteca nie wprzod się poddała, póki niewrzucono do niey kilku bomb.

Między kraiami, które teraz Francuzi obieli, znayduie się całe Xięſtwo Naſsau (*).

Jutro Francuzi będą maszerować przez nasze miaſto, woyſka zaś Pruſkie od iedney bramy do drugiey przeprowadzać ich będą.

*Z Wetzlar d. 23. Września.* Liczba Francuzow, ktorzy iuż są na tey ſtronie Renu, wynosi do 180. tysięcy, iak Francuzcy Officerowie twierdzą. Mówią, że Generał *Beaulieu* szwankował z konia, i przeniesiony ieſt do fortecy *Königſtein*.

*Z Frankfurtu d. 25. Września.* Całe woyſko Cesarſkie iuż przeszło na tę ſtronę Menu. Kwatera Generała *Clairfait* założona w *Artheiligen*.

Pokoy neutralności między Francyą i Palatynem rozciąga się nawet do kraiu Bipońſkiego, zatym wrócić się iuż Xiążę do swey własności może.

Francuzi pilnie wszędy zachowuią linią demarkacyi.

Cesarſkie woyſko w znaczney kolumnie coſnęło się ku miaſtu *Heidelberg*.

Donoszą w tym momencie, że Francuzi wyszedłszy z Mannheimu attakowali Generała *Quasdanowich* pomiędzy *Weinheim* i *Heidelberg*, i że odnieśli nieco ſtraty. (Póty Gazeta Berlińſka, dalszych okoliczności niedonosi).

*Z Berlina dnia 26. Września.* Sądzą tu powszechnie, że Depesze obu przybyłych Kuryerow z Peterzburga ważne zamykaią Resultata, gdyż tuteyszy Poseł Roſsyiſki miał prywatną Audyencyą

---

(*) *Cztery są Domy w Niemczech tych Xżąt.* 1. Naſsau-Usingen, 2. Naſsau-Saarbruck, 3. Naſsau-Weilbourg, 4. Naſsau d'Orange *czyli* Dietz, *Xiwo należące do Xcia przeszłego Stadhudera Hollandyi. Leżą te Xstwa w Renie wyższym. Naſsau miaſto 5. mil od Coblentz, a 12. od Moguncyi odległe.*

w Potzdamie u Króla Jmci, dokąd tegoż samego dnia Minister Gabinetowy Hrabia *Haugwiz* odiechał. Trzy razy powtorzone *Salve* od 24. wystrzałow uwiadomiło miasto tuteysze o narodzeniu się Syna Xciu Ludwikowi Królewicowi.

Xiężna *de Cumberland* pod imieniem Hrabini z Dublina, przybyła z Anglii do Hamburga.

*Z Kraiow Hannowerskich d. 26. Września.* Cała armia Feldmarszałka *Clairfait* cofneła się za Men, i gdy reyteruie się do *Aschaffenburg*, i do tamecznych okolic, tedy zdaie się teraz, iż dalszy marsz przedsiewezmie do Czech przez Frankonią. Już Dywizya Francuzow przeszła przez Frankfurt dążąc w tropy za Cesarskiemi. Nie wątpią tu bynaymniey, że wkrótce i o Moguncyi nadeydą podobne wiadomości.

Wszystkie w tuteyszym kraiu znayduiące się woyska Emigrantow maią wniść na okręta.

Dochodzi wiadomość, że Xże *Würtemberski* w tenże sposób iak i *Hessen-Cassel* zawarł z Francyą pokoy.

## PORTUGALIA.

*Z Lizbony dnia 26. Sierpnia.* Dwa wielkie Domy handlowe, z których ieden iest Konsula generalnego i Agenta Szwedzkiego, który od 2. lat na okrętach neutralnych do Francyi posyłał rożne towary, gdy teraz od swych debitorów odebrać niemogły swey należytości, ogłosiły że nie są wstanie opłacenia długów swym wierzycielom. Cenią tych Domow zbankrutowanie każdego zosobna po Millionie kruzadów.

Donoszą że Francuzka Eskadra, ta sama, która wiele zdobyczy na brzegach Afrykańskich uzyskała, teraz napadszy na Flotę naszą kupiecką, trzy okręta bogato na-

ładowane znich wzięła i do swych Portów zaprowadziła.

## ROSSYA.

*Z Peterzburga dnia 28. Augusta.* Dwór tuteyszy wydał rozkaz wzięcia żałoby na 4. Niedziele po zeyściu Syna Ludwika XVI.

## TURCYA.

*Z Konstantynopola d. 25. Sierp:* Gdy wiadomość tu doszła o troiakim Aliansie między Anglią, Rossyą, i Austryą, we wszystkich Portach i Arsenałach z naywiększą żywością krzątać się, i pospieszać roboty zaczęto, zgoła takie przygotowania dzieią się, iakby tego roku ieszcze naywiększa kampania zacząć się miała. Wszyscy Janczarowie otrzymali ordynans niezwłocznie do własnych udać się chorągwi. — Te przygotowania są przedsięwzięte przeciwko nowemu uzurpatorowi Persyi *Adze Mahmed-Chan*, który na czele wielkiey armii maszeruie przeciwko naszym granicom. Porta bynaymniey się nie lęka Persow, bardziey czuwa nad tym, aby to ich postępowanie (iak rozmaicie w takowych okolicznościach zwykło bywać) nie uczyniło początku do wybuchnięcia woyny wcale z inney strony. Dla czego nayskutecznieysze czyni kroki naprzeciwko wszelkim przypadkom.

Głoszą tu mocno o nowym wielkim Aliansie, który Porta dla bespieczeństwa swego ma zawrzeć, Tuteysi Posłowie Francyi, Pruss, Szwecyi, i Danii, są w ści-

ſłym związku między sobą, i częſte miewaią konferencye z przednieyszemi Członkami Dywanu. Wszyscy się tu ſpodziewaią, że ich Dwory wkrotce publicznie się oświadczą być ze ſtrony Porty. — W naſzey tak lądowey iako i morſkiey sile co raz więcey Officerów z tych Państw przyimuią dobrze onym płacąc, aby Woyſka Porty nayzręczniey wyexercytowali w taktyce używaney od naybiegleyszych Potencyi Europeyſkich.

Zagęszczaią się tu zwyczaie Europeyſkie. Sam W. Sułtan żadnych nie cierpi przeſądow, chociaż Uhlema (czyli Kapłani Tureccy biegli w ſwym prawie) głośno mówią przeciwko wielu nowościom, które się wprowadzaią, a nayosobliwiey przeciwko zwyczaiowi, że Kobiety Tureckie nie są iuż iak dawniey zamykane, ale ſame iedne wszędzie wolnie teraz mogą chodzić.

Przeszły Sekretarz Pana *Descorches*, który niewiedzieć gdzie ze *Smirny* od aresztu ſchronił się, gdy się pozoſtał w Konſtantynopolu, iako niebędący z partyi *Robeſpierra*, wyznaczony ieſt do *Buchareſtu* za Konsula i Agenta Rzpltey Francuzkiey.

## WĘGRY

*Z Budy dnia 12. Września.* Zda się że Serwia do zupełney wrociła się iuż ſpokoyności. Basza Belgradu ſtoi wgotowści przeciwko wszelkim zamachom ze 30,000 ludzi. Zaraza morowa okrutnie się dotąd

rozpościera w Wołoszech. Już miasto Bucharest prawdziwą iest pustynią. Ludzie maiętnieysi przenieśli się do wieyskich mieszkań, a ubożsi na polach przebywaią nie daleko miasta, z którego wyiachał sam nawet Hospodar.

Arcy-Xże Józef dnia 18. przybył do Neudorff i dnia następuiącego z rana odprawił wiazd uroczysty iako *Locum tenens* w Węgrzech do tuteyszego miasta.

Wieczorem dnia 19. bramy tryumfalne, i oba miasta tak Buda czyli Offen, iakoteż Pest rzeką Dunaiem oddzielone miasto od Budy wspaniale illuminowane były. Nazaiutrz to iest: 20. dawane były frey komedya i frey bal.

## WŁOCHY.

Dnia 31. Sierpnia skombinowane woyska attakowały Francuzow, w Colle delle Finistere, lecz ten ich zamysł nieodniosł skutku pomyślnego, gdyż Pułkownik Peyerinkow i Kapitan Bonneau wniewolą dostali się, przez co ta wyprawa złączonych woysk wniwecz poszła.

DODATEK Do... Nru 80.

# KORRESPONDENTA
## WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

*W Sobotę d. 10. Października R. 1795.*

## PATENT

*Względem urządzenia Dzieła Hypotycznego w Prussach Południowych.*

MY FRYDERYK WILHELM, z Bożey Łaski Król Pruski &c.

Wiadomo czyniemy każdemu: Gdy urządzenie Dzieła Hypotycznego, tym sposobem iako się iuż stało w inszych Prowincyach Naszych, naypewnieyszym iest środkiem do zapewnienia się doskonałego o własności i prawach dóbr nieruchomych; ugruntowania i zatwierdzenia istotnego kredytu posiadaczów Dóbr, zabieżenia wszelkim wyniknąć mogącym niepewnościom względem prawych pretensyi do takowych nieruchomości, sprawienia na poźne czasy mocy i trwałości zawartym w tey mierze Tranzakcyom, przeszkodzenia wszystkim, przy zawieraniu onych dla niedostateczney wiadomości o prawdziwym stanie rzeczy tak często zdarzaiącym się omyłkom, prętkościom i podeyściom, a tym sposobem zapobieżenia wielkiey liczbie nieszczęśliwych i kosztownych prawnych sporow: więc dawno iuż postanowiliśmy to dobroczynne dzieło także w Prowincyi naszey Pruss Południowych wprowadzić, w którym celu iuż wielorakie poprzednicze rozporządzenia z niemałym nakładem uczynić kazaliśmy.

A że teraz powrocona za Boską pomocą w wszystkich Państwach Naszych zupełna spokoyność i pokoy, pozwala Nam zwrócić do tego ważnego przedmiotu nierozdzielną Naszą Oycowską baczność, i bliżey przystąpić do istotnego urządzenia Xiąg hypotecznych w rzeczoney Prowincyi Pruss Południowych: więc osądziliśmy nadewszystko za rzecz potrzebną ninieyszym Patentem naszym, który, ile będzie można stanie się powszechnym, naywyższą w tey mierze intencyą i wolą naszą iawnie dać poznać, każdego, którego się to tyczyć może naucyć, co ma czynić dla nabycia zdolności używania dobroczynnych tego nowego urządzenia skutków, i uniknienia szkody i krzywdy, które z omięszkania dla niego mogłyby wyniknąć. Oświadczamy tedy i postanawiamy ninieyszym Patentem naszym:

I.

Gdy na pewności o własności nieruchomych Dóbr, nie tylko właścicielowi samemu, ale stanowi i całey publiczności nader wiele należy, więc obowiązkiem iest pierwszego, i nie mniey wyciąga także spodziewany z tąd zysk dla niego, ażeby prawnych użył śrzodkow, i z podadanych sobie przepisow czynnie pożytkował, które do tego dążą, iżby ta pewność iawnie okazana i wszelkie względem niey spory, i wątpliwości uprzątnione były:

A przeto wszyscy, i każdy z osobna posiadacz nieruchomych Dóbr w Prussach Południowych, bez różnicy przymiotu ich, i nazwiska iak dotąd mianowane były, będą powinni koniecznie w przeciągu sześciu Miesięcy od ogłoszenia ninieyszego Patentu, *titulum possessionis* załatwić; to iest: Urzędowi Sądowemu pod którym nieruchomość zostaie donieść, z iakiego prawnego powodu onę posiadaią, czyli sobie do niey

istotną własność, albo tylko zastawnictwo, lub insze iakie niestałe prawo przywłaszczaią, i na czym ta ich własność; albo possessya się zasadza; a tym końcem wszelkie względem tego miane w ręku pisma, iako to: Kontrakty o kupno czyli zamianę, Testamenta, Działy, Cessye, Dekreta *potioritatis*, zapisy zastawow doczesnego użytku, dożywocia, albo wieczystych dzierżaw i czynszownictw, lub iakokolwiek inaczey nazwane, ważną formę maiące, przystawić i podać.

Ci, ktòrzy temu zaleceniu nie uczynią zadosyć, i albo przez spoźnienie i nieposłuszeństwo w przystawieniu potrzebnych dowodów będą przyczyną, że ich tytuł possessyi naypóźniey z upłynionym rokiem 1796. nie będzie w Aktach hypotecznych dostatecznie okazany i załatwiony, niechay się spodziewaią, że do wykonania ninieyszey ustawy przez urząd Skarbu Naszego będą przymuszeni; że do łatwości, którą przy tym poprzedniczym urządzeniu interessantom nakładem kass Naszych czyniemy, uczestnictwa mieć nie maią, owszem, że sporządzenie swoich Xiąg hypotecznych sami własnym kosztem swoim uiścić będą musieli.

II.

Wszystkich, którzy do iedney z położonych w Prussach Południowych nieruchomosci z iakiegokolwiek źrzódła, albo powodu pretensyą mieć sądzą, uroczyście i iawnie wzywamy, ażeby z takiemi pretensyami swoiemi iak nayspieszniey, a naypóźniey przed ostatnim Grudnia 1796. przed sądem, gdzie takowa nieruchomość iest położona, osobiście, albo przez Pełnomocników, albo na piśmie popisywali się, i oraz dokumenta na których zasadza się pretensya, albo któremi okazana być ma, w ważney formie do Aktów podali.

III.

To zalecenie nietylko rozciąga się do tych, którzy do takowey wsi pieniężne pretensye, czyli to z hypoteki, dla zaległych kupna, posażnych, albo sukcessyonalnych Summ, czyli z Kaucyi i zaręki, albo z innego iakiegokolwiek powodu mieć rozumieią, ale i do tych, którzy twierdzą, że im prawo własności, *substitutionis, fidei commissi*, istotne prawo użytku, *reluitionis vel protymiseos*, bliskości, albo inszy tym podobny przymiot, mocą którego własność albo wolne rozrządzenie teraźnieyszego posiadacza określone iest, przystoi; tudziesz i do tych, którzy od takowych gruntow współkowania, iako są: prawo wolney paszy, wrębu, i insze tego rodzaiu przywileie żadaią.

IV.

Bynaymniey zaś ninieysze wezwanie nie tyczy się osobistych długow posiadaczow, i takich pretensyi, które z ręcznych kart, zapisow dłużnych, wexlow, albo inszych tym podobnych czynności, z których podług praw żadney istotney pretensyi do nieruchomości zakładać nie można, pochodzą. Takowi wierzyciele owszem iedynie tylko osob dłużnikow swoich trzymać się powinni, inaczey bowiem sprawiliby sobie przez bezskuteczne odezwanie się do Xięgi hypoteczney niepotrzebne koszta, ile że niniey-sza ustawa szczególnie tylko do tego zmierza, ażeby Xięgi hypoteczne nieruchomych Dóbr, bez względu na osobę posiadacza, porządnie i należycie usposobione były.

V.

Ci, którzy podług ninieyszego zalecenia istotne pretensye swoie w postanowionym czasie przed upłynionym rokiem 1796. Urzędom Są-

dowym podadzą, i powody ich należycie okażą: ſpodziewać się mogą, że te w porządku czasu w którym się z niemi zapisali, do nowych Xiąg hypotycznych wniesione, i onym przez to wszelkie prawa i pierwszeństwo, iakie podług ustaw Kraiowych takowemu wniesieniu pod czas konkursu, i w inszym czasie są właściwe, nadane będą,

VI.

Na wzaiem ci, którzy odezwę swoią omieſzkaią, nie utracą wprawdzie przez to prawa i pretensyą swoię, owszem wolno im będzie po tym nawet czasie, przeciwko osobie dłużnika ſwego, sukcessorom iego, albo inszych *ſuccessores universales* z niemi się popisać, zgoła trzymać się wsi, albo nieruchomości, ieżeli te ieszcze w ręku dłużnika, albo ſukcessorow ich znaydować się będą.

Ale względem trzeciego i z krzywdą iego, takowy wierzyciel żadnego istotnego prawa do nieruchomości żadnym ſposobem żądać, albo wykonywać nie może.

VII.

Gdyby więc po upłynionym roku 1796. ktokolwiek, który na teraźnieysze zalecenie nieodezwał się, miał się zgłosić z skargą o odzyskanie albo z inszą względem własności do takowey nieruchomości pretensyą, ten wprawdzie przeciwko teraźnieyszemu posiadaczowi, ieżeli wieś będzie ieszcze znaydować się w iego ręku, prawnie wysłuchany być ma; z tym wszystkim, aczkolwiek wywiodłby się w rzeczy samey z ſwoią pretensyą, i luboby iemu własność do wsi, albo prawo *ſubstitutionis*, *fidei commissi*, lub insze tym podobne prawo do niey przyznane było, powinien będzie wszelako wszystkie do tego czasu na tę nieruchomość wniesione w

Xięgi hypotyczne pretensye, iakiegokolwiek mogą być nazwiska przyznać, i osobom takowe do wsi maiącym pretensye, takie dać zaręczenie, iak gdyby im prawa ich przez niego samego, albo za wyraźnym iego zezwoleniem zapisane i przyznane były.

VIII.

Nadto, gdyby kto po upłynionym roku 1796. inszą do tego terminu zamilczoną pretensyą do takowey wsi albo gruntu w Prussach Południowych, nie tak o prawo własności, iak z inszego iakiegokolwiek istotnego zrzódła pochodzącą rościć chciał, a wieś ta znaydowałaby się ieszcze w ręku teraźnieyszego posiadacza, takowy wierzyciel podobnie przeciwko temu posiadaczowi słuchany, i iemu *eventualiter* repetycya teyże, obciążoney wsi dozwolona być ma. Atoli wszystkim w Xiędze hypoteczney dotąd iuż umieszczonym pretensyom ustąpić musi, i wywiedzionego istotnego prawa swego z uszczerbkiem żadney z nich użyć nie może, bowiem przepisuią ustawy kraiowe, ażeby porządek i pierwszeństwo między wielą na gruncie iednym umieszczonemi istotnemi pretensyami, bez względu na ich dawność, albo na właściwe onym Przywileia i przymioty, iedynie tylko do porządku czasu stosowały się, w którym takowe pretensye do publicznych gruntowych i hypotycznych Xiąg umieszczone zostały.

IX.

Gdyby wreszcie po skończonym roku 1796. takowa nieruchomość w Prusach Południowych, przez kupno, zamianę, zapis, cessyą, albo inszym iakimkolwiek sposobem do trzeciego posiadacza, (*successorem singularem*) przeyść miała, w tedy ci, którzy miane dawnieysze istotne pretensye do tego gruntu, dotąd nie podali one, ie-

żeli się wsi ſamey tyczą, zupełnie utracić maią, i będą takowe pretensye bez wszelkiey prekluzyi *ipsó jure* za ſpełzłe poczytane, tak dalece: iż ani trzeci posiadacz i ſam *ſuccessor singularis*, ani ci, którzy od niego iakiekolwiek prawo do tego gruntu nabyli, dla tych dawnieyszych pretensyi bynaymniey trudnieni, albo w odpowiedzi być nie mogą. Z tym wszystkim, i w tedy nawet ieszcze, takowym późno odzywaiącym się wierzycielom, wolność popisania się z prawem ſwoim przeciwko osobie dłużnika, ſukceſsorom iego i reszcie maiątku iego zostanie.

X.

Co się dotąd powiedziało, tylko tyczy się takich istotnych pretensyi, które przed końcem roku 1796. iako ostatecznym, przez ninieyszy Patent do zupełnego ukończenia dzieła hypotycznego postanowionym terminem wynikły. — Względem wszelkich inszych poźniey zayść mogących tranzakcyi i zapisow praw istotnych, tudzież względem ſposobu nabycia ich i okazania urzędowi ſądowemu, iako też co do przymiotu do wniesienia w xięgi hyppotyczne im potrzebnego, do powszechnych przepisow prawa kraiowego i ustawy hypotyczney iedynie stosować się należy.

XI.

Tak posiadacze wsiów, iako osoby istotne pretensye maiące, ile to bydź może osobiście przed Sądem odezwać się powinni; atoli wolno będzie oboygu użyć do tego Pełnomocnikow, których między postanowionemi w Prowincyi Kommiſsarzami ſprawiedliwości, albo między osobami, które przy bywszych Polskich urzędach ſądowych, iako to Patronowie i Palestranci, albo przy inszych dykasteryach umieszczone były, wybrać mogą; ponieważ dla ułatwienia tego dzie-

ła, wyraźnie tym Patentem naszym postanawiamy, ażeby do czynności tyczących się urządzenia hypotek przy sądach naszych w Prusach południowych, takowi także Polscy prawnicy, ieżeli się wprowadzonemu w nich układowi poddać zechcą, za Pełnomocników przypuszczani byli.

Zgłaszania się na pismie nieprzytomnych i oddalonych interessentów, niemniey także przyięte bydź maią; atoli, ieżeli takowy interessent od dania żądanego przez sądy dokładnieyszego obiaśnienia i potrzebnych wiadomości uchyli się, na żądanie Sądów ani osobiście przed niemi nie stanie, ani autentycznego Pełnomocnika do prowadzenia interessu nie postanowi, i tego potrzebną informacyą nie opatrzy, albo przez opoźnienie lub nieposłuszeństwo sam temu będzie przyczyną, że zadyktowana pretensya iego dostatecznie obiaśniona bydź niemoże: w tedy tak poczytano będzie, iak gdyby się cale nie odezwał, i wszelkie podług § VI.—IX. z omieszkałego nadgłoszenia się wynikaiące uszczerbki, iedynie sam sobie przypisze.

XII.

Dla ułatwienia ile możności tego dzieła wszystkim interessantom, wyznaczyliśmy na potrzebne koszta znaczne summy z kass naszych, i nadaiemy ninieyszym Patentem wszystkim tego przedmiotu tyczącym się czynnościom, iakiekolwiek do końca roku 1796. zaydą, wolność od stępłów i szportułów, tak dalece: iż tak posiadaczom wsiów, iako odzywaiącym się realnym pretendentom, żadna taxa, ani sądowe szportuły rachowane bydź niemaią; owszem tamci tylko, po zupełnym ukończeniu xięgi swoiey hypotyczney nikczemną, podług wartości wsi postanowić mianą składkę na nieuchronne koszta ryczałtem zapłacą. Uczyniliśmy także potrzebne rozporządzenia; ażeby xięgi Grodzkie i re-

gestra; w mieyscach zwyczaynych, gdzie dorąd zachowane były, na przyszłe czasy zostawały; i każdy miał zawsze sposobność do poparcia praw i pretensyi swoich, i należytego okazania onych, potrzebne z tychże xiąg extrakty zwyczaynym do tych czas sposobem wyimować.

Nakoniec rozkazuiemy ninieyszym Patentem Południowo-Pruskim Regencyom naszym, ażeby tenże nasz Patent do powszechney wiadomości kraiowey i zagraniczney publiczności, ile może być naylepiey i naypewniey, nieodwłocznie podali, i przy urządzeniu dzieła hypotycznego w tamtey Prowincyi, dozorowi i pracy ich szczególnie poruczonego, podług iego brzmienia nietylkó same z obowiązku urzędow swoich zachowały się, ale pilnie oraz na to baczyły, iżby ninieyszym przepisom z strony oddzielnych Sądow istotne sądownictwo wykonywaiących, równie stało się iak naydoskonaley zadosyć.

Oryginał tego Patentu ręką naszą podpisaliśmy, i Królewską pieczęć przycisnąć kazaliśmy.

Dan w Berlinie, dnia 10. Sierpnia 1795. Roku.

(L.S.) FRYDERYK WILHELM.

*de Hoym. de Goldbeck.*

---

*z Warszawy.*

## UWIADOMIENIE.

Ponieważ nietylko w całey Polszcze, ale i w Zagranicznych kraiach są dość sławne, i wiadome Pigułki na wygubienie Szczurow i Myszy, których robienia sekret doskonały posiada Pani *Krebsowa* mieszkaiąca w *Warszawie* blisko Nowomieyskiey Bramy prosto w *Krzywe Koł*. w kamienicy *Szubalskich* pod Nrem 172. zaczym donosi *Publico*, iż u niey dostanie na drugim piętrze, tychże pigułek zawsze świeżych, słoiki po

złł: dwa z których Pigułek położywszy na papierze trzy lub więcey w tym mieyscu, gdzie się te owady znayduią, lub którędy przemyk swóy czynią, w krótkim czasie wszystkie wygubić zupełnie można. Te Pigułki konserwować potrzeba w mieyscu chłodnym dobrze obwiązane, ażeby swego zapachu nieutraciły.

Taż P. *Krebsowa* posiada sekret wywabiania wszelkich Plam, tak z wełnianych, iako iedwabnych i bawełnianych materyi i sukien, chociażby takowe plamy z mokrzu kociego lub myszego były.

U teyże dostać można bardzo dobrego mydła do umycia, które skuteczne iest do wygubienia piegow i czynienia skóry delikatną, także innego gatunku mydła, którym rozmaite koronki, gazy i iedwabne pończochy, i wszelkie iakiekolwiek bądź plamy wyprać można, iako też i doświadczoney wody na pluskwy, której użycie iest, iż nią mieysce, na którym pluskwy się znayduią, naciera się, a tak oczewiście giną.

## FRANCYA.

*Z Paryża d.* 21. *Września.* Na fessyi dnia 19. *Isabeau* Imieniem Deputacyi bespieczeństwa doniosł o zaszłym buncie w *Chartres*, którem Reprezentanta *Letellier* do okropnego przywiodł famoboystwa. *Letellier* wysłany był do Departamentu *Eure* i *Loire*, dla zasłonienia dowozu żywnośsi. Posłużyło to Royalistom za pretext do wzniecenia buntu przeciwko Konwencyi, i Rzpltey. Reprezentant 4ry godziny opierał się, nakoniec gdy nie mógł przywrócić fpokoyności, dozwolił na to wszystko, czego Rebellizanci pragnęli, ztaxował chleb, poszedł do domu, i napisał dwa listy, ieden do Departamentu zawiadowczego, a drugi do Konwencyi, i oświad-

czył, że postanowił umrzeć raczey, niśli żyć w niesławie. Wypalił więc sobie w łeb z pistoletu. Przybieżono, już ci bez duszy.

Konwencya dekretowała, że *Bourdon*, i *Henry* udać się maią do *Chartres*, a Prezydent list żałobny ma napisać do Familii Reprezentanta *Letellier*.

Deputacya ocalenia doniosła Konwencyi, że dnia 13. nasza Kawalerya Cesarską ariergardę zbiła, armatę 13. funtową i haubicę Austryakom wzięła, i wielu w niewolą zabrała. A w pośrzod tych zwycięstw Armia *Sambre* i *Mozy* Konstytucyą przyiła.

Z Toulonu pod datą 8. t. m. mamy wiadomość, że Dywizya z 6. liniowych okrętow, i 3. fregat, którą Obywatel *Rychery* kommenderuie, oczekuie tylko na pomyślny wiatr, aby na morze wyszła.

*Reszta wyiątku z pisma Raynala o zaboystwach, i Assygnatach.*

Czyliż mogę co więcey albo mocniey powiedzieć nad ow krzyk przeraźliwego głosu, który przeniknąć musi każdego duszę, kto się tylko nazwać może człowiekiem. Czytay każdy, co głęboko nie zatartemi nigdy charaktery wyryto iest na twym sercu: *Nie czyń innemu.* - -

Lecz mimo to wołanie, oto znaczna horda zbrodniarzy publiczną sobie przywłaszczywszy dawniey we Francyi władzę, rozpostarła po całym kraiu tylą już nieszczęściami skołatanym straszne morderstwa, rabunki, i powlekła smutnym żałoby kirem wszystkie strony, a co większa te okropne bezprawia upoważniła ieszcze powagą praw i świętością sprawiedliwości. Aleście wy teraźnieysi Prawodawcy nakoniec owe szalone głowy wstrzymali, i zaczęliście pierwsi zwalać roziuszone łby, które iednym niemal cięciem usiłowały postrącać głowy Narodu całego.

Wielu iuż krwawych Dowodźcow niesłychanego fzaleństwa poginęło, inni żyią ieszcze, ale to dla samey tylko hańby i okropnego furowości przykładu, a cała owa fakcya rozproszona, ztarta, i prawie w ziemię wbita, podnosi czasem obrzydłą głowę, lubo z zalęknieniem, i daremnie.

Jakże więc? Wy brzydzicie się tych ftrasznych zbrodni autorami, i owszem ich furowo karzecie, a ich obydne dzieła, iżby trwały, dozwalacie? Obok wydanych od Konwencyi dekretow i fprawiedliwych od Trybunałow powydawanych wyrokow, które tych łotrow i łupiezcow na śmierć skazały, wpośrzod wrzasku strapionego ludu, który ich przeklina, ułożone dawniey od nich proiekta i fatalne plany tylu proskrypcyi, ieszcze trwaią, górę biorą, i świętym imieniem praw są nazwane! O Francuzi! O Prawodawcy! czy do tegoż to punktu fami sobie przeciwni iesteście? i owszem przeciwni obyczaiom i wszelkiey fprawiedliwości być ieszcze możecie? Izaliż tego chcecie, aby teraźnieyfzy rod i następuiące pokolenia ludu, owszem cała nayodlegleysza potomność rzekła, że wy nienawiścią pałacie tylko przeciwko famym osobom zbrodniarzy, nie zaś przeciwko zbrodniom, gdy niesprawiedliwe ustawy od nich dekretowane tak bardzo ulubiliście dopełniać? Coż chcecieli, aby wołały na was Narody i wieki, żeście wielu zboycow ukarali iako prywatnych waszych nieprzyiacioł, a zachować miło wam iest owe okrutne prawa, które są nieprzyiaźne rodowi ludzkiemu, ponieważ są nayprzeciwnieysze wszelkiey sprawiedliwości, na którey stoią towarzystwa i Państwa.

Na święte imie teyże fprawiedliwości, na imie wysokiey chwały waszey, proszę i zaklinam, czytaycież te prawdy, zastanowcie się pilnie nad niemi, i wróćcie się kiedyżkolwiek fa-

mi w siebie. Zbliżcie się do prawdziwych ſentymentow ſerca waszego, i chwyćcie się słodkich ponęt owey to ludzkości, która zaszczytem iest każdego Człowieka, a tym bardziey każdego Obywatela, Francuza, i Republikanina.

Posłuchaycie naostatek co wam powie prawda. Chcecież uszczęśliwienia waszego? i was? wiedzcież gdzie go ſzukać. Powie wam pewnie taż prawda, że nie pod cieniem owym drzew szczepionych od ręki nieszczęsnych wygnańcow, którycheście na proskrypcyą skazali, znaydziecie miły odpoczynek i szczęście wasze. Powie taż prawda wyraźnie, iż nie z zasiewow pol, któreście wydarli biednym owym właścicielom, znaydziecie zyżność i obfitość. Jakże? to w domu wydartym zasnąć możesz ſpokoynie z żoną, i dziećmi twemi? i lękać się nie będziesz, aby cię gruzy upadaiącego nie przywaliły gmachu? Poźno czy prętko wisi nad człekiem zą wydartą cudzą własność zemsta sprawiedliwa! - -

## NIEMCY.

*Z Ratysbony dnia 25. Września.* Cesarz do Seymu Rzeszy Niemieckiey wydał dekret Kommiſsyi względem pokoiu, który uczynił Landgraf Heſsen-Caſselski z Francyą. Kommunikowane są artykuły traktatu Stanom. Cesarz Jmść okazuie swe nieukontentowanie, i żąda, iżby Seym bez naymnieyszey odwłoki wziął do deliberacyi, iakie przedsiewziąć kroki przeciw takowemu postąpieniu Landgrafa, gdyż lękać się należy, mówi tenże dekret Cesarski, aby inne też Cesarskie Państwa nie poszły za tym przykładem. Wielu mniema tu, że seymowe osoby niezechcą roztrząsać tey materyi w tym zwłaszcza momencie, gdy niesłychany progreſs woysk Francuzkich zda się dostatecznie postępek Landgrafa usprawiedliwiać, którego się chwycić musiał.

List Pana *Hardenberg* Ministra Króla Jmci Pruskiego względem wyiednania armisticium dla Rzeszy Niemieckiey, i odpowiedź P. *Bartelemy* odmawiaiąca takowe zwłoki, co miały przyśpieszyć rychłe Seymu Niemieckiego czynności zmierzaiące do pokoiu, to barziey zdaią się zatrudniać wszystkie onego kroki.

Obaczmy teraz, co wyraża ieszcze odpowiedź Reprezentantow *Billaud* i *Merlina de Thionville* do tegoż Pana *Hardenberg* przesłana:

Mości Panie!

Odebraliśmy dnia 18 Thermidora (5. Augusta) pisany list od WPana d. 21. Julii. Równie iak WPan życzemy sobie, aby roszczka oliwna pokoiu wzmocniła się i rozpostarła dobroczynne swe gałązki pod cieniem ogromnego dębu, na którym radzibyśmy zawiesili nasze zwycięzkie znaki. Wszakże dla tego tylko iesteśmy przy woysku, abyśmy walecznym Rycerzom naszym przewodniczyli do bitwy. Nic do nas nienależy o dyplomatycznych negocyacyach mówić. Sam tylko Rząd może nas zatrzymać w marszu. Wszakże ten będzie nader bystry, bo długo się nad nim namyślano. Załuiemy, że niemożem żądaniu WPana dogodzić, ale barziey niż kto poddani będąc prawom, które nam przepisała Oyczyzna nasza, bić się za nią będziemy aż do owego momentu, gdy zawoła: Wstrzymaycie się! Jużeśmy Niemieckie Państwo udarowali pokoiem. Zdrowie i Braterstwo przyiaciołom Rzeczypospolitey. (Podpisano).

*Merlin de Thionville. Rivaud.*

*Z Wetzlar d. 23. Września.* Dnia 19. o godzinie 10. z rana, pierwszy Francuzki patrol przez Herborn i Afsler tu przybył. W krótce około 50. huzarow i strzelcow konnych wzię-

ło pozycyą przy bramie Neustädter. Około godziny pierwszey, Generał Brygadyer Lefevre kommenderuiący lewym skrzydłem przybył z całą swą Dywizyą. Przeszedł zatym Dill i stanął obozem na górze przeciw Klasztorowi Altenberg.

Generał Lefevre, ma główną kwaterę w Hermannstein, Generał Kawaleryi d'Hauptoule w Germes, a Generał Jakopin w Wetzlar stoią. W Sobotę wieczor i w Niedzielę Francuzi przyprowadzili bardzo wiele skrzyń i beczek z moderunkami, które częścio od Korpusu de Rohan przy wyiściu śpiesznym z Rechtenhach, częścio w retyradzie są Cesarskim zabrane.

Dnia 21. po południu o godzinie 5. Francuzi zabrali się do marszu, a oprócz tego przybyła ieszcze inna Kolumna przez Assler od 15. tysięcy pod Generałem Jenin. Wszystkie te woyska maszerowały przez nasze miasto, który to marsz całą noc, aż do godziny 11. przed południem trwał nieustannie. Przechodzą one (iak mówią) w okolice Frankfurtu. Podług powieści Francuzkiego Officera, już liczą w tych stronach Renu 140,000. woyska.

Kolumny tędy przechodzące, maią zamysł przeciąć reyteradę Austryakom, a potym złączyć się z Kolumnami, które przez Mannheim do Moguncyi maszeruią. Powinniśmy oddać bezstronną sprawiedliwość postępowaniu Francuzow i ludzkiemu obeyściu się, bo chociaż cały dzień miasto nasze pełne tych Republikanow było, naymnieyszy atoli niestał się nieporządek, ani przyczyna skargi.

Francuzcy i Pruscy Officerowie, żyią z sobą w dobrey harmonii i z obu stron okazuią dowody przyiaźni.

Generał Lefevre rekwirował od miasta 150. tysięcy funtow chleba, i pewną ilość kartofli, które gotwemi pieniędzmi zapłacone zostały.

# DONIESIENIA.

*Kommissya za Reskryptem J. K. Mci, Rezolucyą JW.* Buxhewden *Generała Majora woysk Nayiaśnieyszey Imperatorowey wszech Rossyi reassumowana, do rozsądzenia Sprawy Konkursowey Starozakonnego* Elkona Eliaszowicza *z Lublina z iego Wierzycielami i Dłużnikami wyznaczona, obwieszcza w ogólności wszystkich Wierzycieli tegoż Star:* Elkona Eliaszowicza, *ażeby w Prawami i Pretensyami swemi do massy wspomnioney mianemi, w Warszawie przed wyżey wspomnioną Kommissyą, w Kamienicy pod Nrem 61. w Rynku M. W. agitować się maiącą na dniu 14. Października R. 1795. stawili się.*

*Administratorowie massy Substancyi Starozak:* Symona Symons, *uwiadomiaią powtornie wszystkich w ogulności Wierzycielow i Dłużnikow do massy tey ubiegaiących się, oraz osoby do teyze Sprawy przypozwane, iż Sąd Kommissarski do rozsądzenia tey Sprawy wyznaczony, przyspieszaiąc ukończenie tego, następuiącą wydał Deklaracyą. 1. Ze w tygodniu każdym na Sessye Sądowe dni trzy, Wtorek, Czwartek i Sobotę po obiedzie od godziny 4tey do 7mey determinuie, a to zaczynaiąc od dnia 1go miesiąca następuiącego Października. 2. Ze we Wtorki Kategorye massy przeciwko dłużnikom, we Czwartki przeciwko Wierzycielom i Wierzycieli nawzaiem, a w Soboty Kategorye osób różnych przypozwanych, związek z interessami Symonsowskiemi maiących do sądzenia, przyimować będzie porządkiem iak wpisane na Schedę, przez Sąd podpisane będą, na niestawienie się czyieżkolwiek niezważaiąc. Z powodu więc takowey Deklaracyi wszystkich Wierzycieli i Dłużnikow, oraz osoby przypozwane, aby w Sądzie tym, i w czasach przeznaczonych stawali, Prawa i Pretensye swoie likwidowali, powtorny raz obwieszczaią. Dan w Warszawie dnia 9. Października Roku 1795.*